

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проєкту наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження Інструкції з відведення і таксації лісосік у лісах» (далі – проєкт акта)

I. Визначення проблеми

Проєкт акта розроблено відповідно до пункту 74 Правил поліпшення якісного складу лісів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12 травня 2007 року № 724 та пункту 40 Порядку спеціального використання лісових ресурсів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 травня 2007 року № 761, якими передбачено, що виділення лісових ділянок для заготівлі деревини та проведення їх оцінки здійснюється відповідно до Інструкції з відведення і таксації лісосік у лісах, що затверджується в установленому порядку Міндовкіллям за поданням Держлісагентства.

Підготовка проєкту акта викликана необхідністю визначення процедури виділення лісових ділянок для заготівлі деревини та проведення їх оцінки під час здійснення рубок головного користування, рубок формування і оздоровлення лісів, інших заходів із формування і оздоровлення лісів, інших рубок та робіт, пов'язаних і непов'язаних з веденням лісового господарства, чіткості та коректності під час формування документів необхідних для видачі спеціального дозволу на спеціальне використання лісових ресурсів (лісорубного квитка), необхідністю чіткого науково обґрунтованого, ефективного та екологічно безпечного використання лісових ресурсів та забезпечення правильного визначення меж ділянок, які призначені для вирубки (лісосік), а також оцінки кількості та якості деревини, що знаходиться на цих ділянках.

На даний час регулювання зазначених вищепитань здійснюється наступними нормативно-правовими актами:

Лісовим кодексом України;

Санітарними правилами в лісах України, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 1995 року № 555;

Правилами поліпшення якісного складу лісів, проведення інших рубок та робіт, пов'язаних і не пов'язаних із веденням лісового господарства, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 12 травня 2007 р. № 724;

Порядком спеціального використання лісових ресурсів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23 травня 2007 року № 761;

Правилами рубок головного користування в гірських лісах Карпат, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 22 жовтня 2008 р. № 929;

Правилами рубок головного користування, затвердженими наказом Держкомлісгоспу України від 23 грудня 2009 р. № 364, зареєстрованим в Мін'юсті від 26 січня 2010 р. за № 85/17380;

Наказом Державного комітету лісового господарства України від 19 серпня 2010 року № 260 «Про затвердження Інструкції з проектування, технічного приймання, обліку та оцінки якості лісокультурних об'єктів», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 05 листопада 2010 року за № 1046/18341.

Чинними нормативно-правовими актами чітко не врегульовані поставлені вище питання.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		+
Держава	+	
Суб'єкти господарювання,	+	
в тому числі суб'єкти малого підприємництва		+

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання в рамках проєкту акта є:

1. усунення прогалин законодавства з питань відведення і таксації лісосік у лісах для заготівлі деревини;
2. відведення лісосік під час яких визначаються межі ділянок на яких заплановано проведення рубок, критерії за якими обираються ці ділянки, враховуючи вік деревостану, його породний склад, стан та інші фактори;
3. таксація лісосік, яка включає визначення обсягу та якості деревини на відведеній ділянці та дозволяє оцінити кількість деревини, її сортимент (хвойні, листяні породи, категорії за якістю), а також інші характеристики, важливі для планування заготівлі та подальшої переробки;
4. врегулює раціональне використання лісових ресурсів, забезпечить уникнення надмірного вирубування та забезпечить стале використання лісових ресурсів.
5. врахування екологічних аспектів при відведенні та таксації лісосік, що допоможе запобігти негативному впливу на лісові екосистеми, ґрунт, воду та інші природні ресурси, сприятиме збереженню біорізноманіття лісових видів, враховуючи їхню цінність та значення для екосистеми.
6. оптимізує заготівлю деревини, адже знання обсягу та якості деревини на лісосіці дозволить ефективно планувати заготівлю, транспортування та переробку деревини, зменшуючи при цьому витрати та втрати;
7. підвищення прозорості процесу відведення і таксації лісосік у лісах, що сприятиме контролю з сторони державних органів та громадськості.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 – збереження status quo	Альтернатива є неприйнятною – не відповідає вимогам, визначеними у пункті 74 Правил поліпшення якісного складу лісів, та пункті 40 Порядку спеціального використання лісових ресурсів,
Альтернатива 2 – прийняття проекту акта	Обраний спосіб встановлює порядок визначення єдиної процедури виділення лісових ділянок для заготівлі деревини та проведення їх оцінки під час здійснення рубок головного користування, рубок формування і оздоровлення лісів, інших рубок та робіт, пов'язаних і непов'язаних з веденням лісового господарства, а також чіткість та коректність під час формування документів, необхідних для видачі спеціального дозволу на спеціальне використання лісових ресурсів (лісорубного квитка)

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 – збереження ситуації яка існує на цей час	Відсутні	Неможливість якісно здійснювати виділення лісових ділянок для заготівлі деревини та проведення їх оцінки під час здійснення рубок головного користування, рубок формування і оздоровлення лісів, інших рубок та робіт, пов'язаних і непов'язаних з веденням лісового господарства, а також чіткість та коректність під час формування документів необхідних для видачі спеціального дозволу на спеціальне використання лісових ресурсів (лісорубного квитка)
Альтернатива 2 – прийняття проекту акта	Встановлення єдиного визначення процедури виділення лісових ділянок для заготівлі деревини та проведення їх оцінки під час здійснення рубок головного користування, рубок формування і оздоровлення лісів, інших рубок та робіт, пов'язаних і непов'язаних з веденням лісового господарства, а також чіткість та коректність під час формування документів необхідних для видачі спеціального дозволу на спеціальне використання лісових ресурсів (лісорубного квитка)	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 – збереження ситуації, яка існує на цей час	Відсутні	Правова неврегульованість виділення лісових ділянок для заготівлі деревини та проведення їх оцінки під час здійснення рубок головного користування, рубок формування і оздоровлення лісів, інших рубок та робіт, пов'язаних і непов'язаних з веденням лісового господарства, що призводить до негативного сприйняття громадськістю самого принципу ведення лісового господарства, як наслідок, виникають суспільні обмеження щодо проведення рубок, що спричиняє погіршення екологічної ситуації в лісових екосистемах і в країні в цілому
Альтернатива 2 – прийняття проекту акта	Прийняття проекту акта матиме позитивний вплив – чітке унормування термінів встановлення єдиної процедури виділення лісових ділянок для заготівлі деревини, підвищення прозорості процесу відведення і таксації лісосік у лісах, сприятиме збереженню біорізноманіття лісових видів, враховуючи їхню цінність та значення для екосистеми, що сприятиме контролю з сторони державних органів та громадськості	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання (власники лісів, постійні лісокористувачі), що підпадають під дію регулювання, одиниць	1	506	відсутні	відсутні	507
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	0,2	99,8	X	X	100

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 – збереження ситуації, яка існує на цей час	Відсутні	Виділення лісових ділянок для заготівлі деревини та проведення їх оцінки в лісах України не унормовано вимогами законодавства
Альтернатива 2 – прийняття проекту акта	Визначення єдиної процедури виділення лісових ділянок для заготівлі деревини та проведення їх оцінки. Забезпечення чіткості та коректності під час формування документів необхідних для видачі спеціального дозволу на спеціальне використання лісових ресурсів (лісорубного квитка)	Відсутні

Оцінка впливу на довкілля

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 – збереження ситуації, яка існує на цей час	Відсутні	Виникнення спірних питань при виділенні лісових ділянок для заготівлі деревини призводить до труднощів при збереженні лісових екосистем та біорізноманіття лісових видів
Альтернатива 2 – прийняття проекту акта	Рациональне використання лісових ресурсів, підвищення їх екологічного та ресурсного потенціалу, проведення рубок та робіт на основі встановлених правил, уникнення негативного впливу на лісові екосистеми, які є обов'язковими у сфері ведення лісового господарства та сприяють в загальному функціонуванню національної економіки	Відсутні

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Враховуючи вищенаведені позитивні та негативні сторони альтернативних способів досягнення мети, доцільно прийняти розроблений проект акта.

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотири-бальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Проблеми продовжуватимуть існувати
Альтернатива 2	4	Основні цілі державного регулювання будуть досягнуті

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1 збереження ситуації, яка існує на цей час	Відсутні	Неврегульовано нормативно-правовими актами виділення лісових ділянок для заготівлі деревини та проведення їх оцінки в лісах України, невідповідність вимогам нормативно-правовим актам	Проблема продовжує існувати, що не забезпечить досягнення поставленої мети
Альтернатива 2 прийняття проекту акта	Прийняття проекту акта матиме позитивний вплив – унормується визначення єдиної процедури виділення лісових ділянок для заготівлі деревини та проведення їх оцінки. Забезпечення чіткості та коректності під час формування документів необхідних для видачі спеціального дозволу на спеціальне використання лісових ресурсів (лісорубного квитка)	Відсутні	Наявна проблема буде вирішена, що повністю забезпечить досягнення поставленої мети

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1 Збереження ситуації, яка існує на цей час	Проблема продовжує існувати	Відсутній
Альтернатива 2 Прийняття проекту акта	Повністю забезпечить вирішення проблеми	Відсутній

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Затвердження нормативно-правового акту дозволить урегулювати питання виділення лісових ділянок для заготівлі деревини та проведення їх оцінки.

Проект акта оприлюднений на офіційному веб-сайті Держлісагентства.

Для впровадження та виконання вимог регуляторного акта органам державної влади не потрібно додаткових витрат з бюджету.

Причини, які могли би заважати впровадженню проекту акта, відсутні.

Заподіяння шкоди державі, суб'єктам господарювання або громадянам від дії норм акта не передбачається, а тому характеристика механізму повної або часткової її компенсації не визначалась.

Суб'єктам господарювання необхідно ознайомитися із регуляторним актом, затвердити необхідні внутрішні документи та дотримуватись його вимог.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Здійснення додаткових фінансових витрат з державного бюджету та місцевих бюджетів на виконання вимог проекту акта для органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, фізичних та юридичних осіб не передбачається.

Дія проекту акта не поширюється на суб'єктів малого підприємництва, у зв'язку з цим М-тест не проводився.

Прийняття проекту акта не передбачає утворення державних структур управління і не потребує додаткових матеріальних та інших витрат з боку держави.

Вимоги регуляторного акту будуть впроваджуватися постійними лісокористувачами, власниками лісів та Держлісагентством.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії регуляторного акта, який розроблений відповідно до діючих норм Лісового кодексу України, необмежений. Зміна строку дії регуляторного акта можлива в разі зміни законодавчих актів України вищої юридичної сили.

Регуляторний акт набирає чинності після його офіційного оприлюднення.

VIII. Визначення показників результативності регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

кількість суб'єктів господарювання, які здійснюють виділення лісових ділянок для заготівлі деревини та проведення їх оцінки;

кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія акта – 507;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання з основних положень регуляторного акта – середній (проекту акта та аналіз регуляторного впливу акта розміщується на офіційному веб-сайті Держлісагентства).

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Базове відстеження результативності дії регуляторного акта здійснюватиметься через 1 рік після набрання чинності регуляторного акта, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності цього акта.

Повторне відстеження результативності дії регуляторного акта здійснюється через рік після набрання чинності регуляторного акту, але не пізніше 2 років з дня набрання чинності цим актом. У процесі відстеження встановлюється кількісне та якісне значення для кожного показника результативності, визначеного під час проведення аналізу впливу регуляторного акта.

Періодичні відстеження результативності регуляторного акта здійснюються раз на кожні три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні (дані щодо кількості виділених лісових ділянок для заготівлі деревини та проведення їх оцінки).

У разі виявлення нерегульованих та проблемних моментів шляхом проведення аналізу показників дії цього акта, ці моменти буде виправлено шляхом внесенням відповідних змін.

Голова Державного агентства
лісових ресурсів України

Віктор СМАЛЬ

15 липня

2025 р.